

Ståndarvånda

Låt oss räkna som Linné
ståndartalet: en, två, tre,
fyra, fem och sex – och sju!
I Heptandria hamnar du

*Sju flickor i min krona
Sju hannar runt en hona
Se, lyckotalet bär jag
Poetens älskling är jag
Du ser oss vegetera
sju gånger sju och flera
i skogen*

Vi går vidare i boken
(tack och lov för gamle Kroken!)
Är du hästkastanj då, säj?
men hela blad, det passar ej...

*Vid rot och blomst och blader
Jag tror ni har fått spader
med era falska nycklar
Totalt ute och cyklar!
Det namn som vart mig givet
i stjärnorna står skrivet
i skogen*

... och dess blommor ska va' snea
Men *Trientalis europæa*
står därunder på latin
och det passar bättre in ...

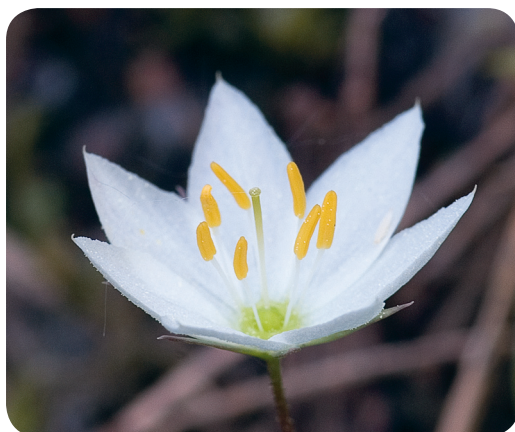
*En utländsk etikett, ju
och rätt på något sätt, ju
för den som kan sin Krok
Naturens egen bok
Så rart att bläddra i den
i skönsta blomstertiden
i skogen*

Selma Nidung

Jag vet ej, hvilket blommas behag det är, som med sin tjusningskraft så bländar ögat, att åskådaren vid dess åsyn tyckes nästan blifva förhäxad; kanske beror detta på symmetrien, all skönhets moder!

Linnaeus, Flora Lapponica, om duvkulla
(skogsstjärna)

Systemen ramla

I skolan förvånades vi nog över att på hela jorden endast funnos två växter, som hörde till klassen Heptandria eller ägde 7 ståndare. Den ena var ett stort träd, hästkastanjen, den andra en liten skogsört, duvkullan (*Trientalis europæa*). Längre fram i livet fingo vi veta, att det inte var så helt med Æsculus' 7 ståndare. Den äger nämligen stundom 8 ståndare och kunde sålunda vara en oktandrist, eller stå i släkt med *Tropœolum*, *Cenothera*, *Erica*. Hästkastanjens blomma liknar verkligen ytligt *Tropœolums* och *Cenotheras*. Men i Æsculus' blomma finnas andra tal än 7 och 8; fodret är nämligen 5-tandat och kronan 5-bladig; fröhuset trerummigt. Här synas talen 3 och 5; nästa term i serien vore då 7 och Æsculus kunde ha kommit nerifrån Pentandria.

Men med 8 kan den även komma uppifrån 10 eller Decandria, och blomställningen liknar en pyrolas som äger 8 eller 10 ståndare.

Den lilla *Trientalis* tyckes hålla envist på sitt 7-tal. Foder och krona äro 7-taliga i svenska florer och tyska. Men i franska floran låter det annat. Här räknas han till *Primulacæ* och skulle gå på 5-talet, men det gör han icke. Om vi skulle söka 7-talet från ett nedstigande 9 så komma vi till *Enneandria*, och där finns verkligen *Butomus* vars blomma liknar *Trientalis*.

Nog hör han till *Primulacæ* enligt boken, men någon *Primulas habitus* äger han inte. Jag vet inte vart han skall föras; men någon *Heptandria* har naturen icke reserverat som klass, för dessa två utbördingar.

Strindberg – En Blå Bok III: 969 (1908)